

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
proprietarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvintum

**González Téllez, Emanuel
Francofurti Ad Moenum, 1690**

Caput XXI. Idem. S. a Episcopo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74544](#)

C A P U T X X I.

Idem. S. Episcopo.

Postulasti. *Et infra:* Quæsivisti præterea, utrum contra quodam contempta ex communicationis sententiâ debitas Ecclesiæ decimas subtrahentes, tibi Regiam im plorare liceat b potestatem, cum ad solutionem earum vix absque sanguinis effusione valeant coarctari? Ad quod respondemus, quod si te huiusmodi querimoniam simpliciter deponente, Rex cui ad bonorum laudem, vindictam verò malorum gladii est commissus, in eosdem rebelles traditam sibi exercuerit potestatem, eorum erit duritiae, aut malitia imputandum.

N O T A E.

- I. a **S**Episcopo) Ita habetur in hac sexta collectione: sed in scriptoriem, & litteram restitues ex capite postulasti, deforo compet. ubi integrum epistolam dedi.
2. b **Potestatem.**) Auxilium brachii secularis, cùm opus fuerit, invocandum esse à judicibus ecclesiasticis, statuit Joannes VIII. in Synodo Tencensi, illis verbis: *Et cùm opus fuerit, publicum convocent auxilium, non ad prejudicandum, sed potius ad ea, que placita sunt Deo, consequendum.* Cùm enim ultra anythema ecclesiastica potestas non extendatur, hi qui Episcoporum monitis parere, vel fulmine ecclesiastico percussi ad cor reverti noluerint, seculari imperio necessario coercendi sunt. *Synodus Turon. 3. can. 41.* ibi: *Quos oportet per secularis penitentia disciplinam à tam prava conuertidine coerceri, qui per salutifera aacerdotum monita noluerint revocari.* Probavi latè in 2. part. textus in cap. 1. de offic. ordin. Sed cùm in his canonibus, & noviter in Tridentino, dum de implorando hoc auxilio agitur, semper adjicatur ea verba, *Si opus fuerit, vidi lèpius in Regia Cancelleria pronuntiatum, teneri omnino judicem ecclesiasticum ad capturam laici, etiam concubinæ clerici, auxilium brachii secularis petere, nec propria auctoritate posse laicum etiam in delictis ecclesiasticis carceri mancipare: sed an reget, & secundum sacrorum canonum mentem procedat, non est nostrum disputare in præsenti: videndi sunt Palacios Rubios in cap. per vestras,*
- notab. 2. nn. 30. &c. 31. Avendanno 1. part. de exequend. mandat. c. 1. ex num. 22. Barbo lib. 3. voto 92. Covar. in practic. cap. 10. nn. 2. Iul. Clarius lib. 5. sent. qu. 37. Germon. lib. 3. de sacri immunit. cap. 12. num. 77. Cenedo quæst. 39. canon. Pez in praxi. 2. tom. prælud. 2. Bobadilla lib. 2. polit. cap. 17. num. 170. Anguianus lib. 1. de leg. cap. 30. Larrea decis. 1. Granar. Menchaca de success. creat. §. 22. num. 28. Bel. in cap. 1. de offic. ordin. pari. 1. num. 55. Amaya in 1. 2. Cod. de exact. tribut. nn. 35. Gutierrez lib. 1. præl. quæst. 45. & lib. 3. quæst. 31. Salgado de Regia protæct. 2. part. cap. 4. num. 36. Carleval. de judic. tom. 1. disputation. 2. à num. 73. Frances de competentia quæst. 73. Et semper placuit communior sententia, videlicet judicem ecclesiasticum in illis casibus, in quibus contra laicos procedere potest, etiam carceri eos mancipare valere: tum quia concessa jurisdictione, omnia ea concessa videtur, sine quibus exerceri non valeret, 1.2. cum vulgatis, de jurisdict. tum quia quo iure finis induitus est, inducuntur etiam media necessaria ad finem tendentia. D. Thomas 1. part. quæst. 39. art. 3. & quæst. 82. art. 1. & quæst. 119. art. 4. faciunt textus ferè diserti in cap. fraternitatis 7. dist. 34. cap. attendendum 13. 17. quæst. 4. cap. contra 10. 26. quæst. 5. cap. 2. de adult. cap. 2. de maledicis. 1. sanctissimarum 44. §. tua igitur Cod. de Episc. & cleric. & alii congefti ab Agia de exhib. auxiliis. Vela in cap. 1. de offic. ordin. 2. pari. numer. 1. quod facilius procedit accedente consuetudine, ut præscripta est in Episcopatibus Salmant. & Placent.

C A P U T X X I I.

Episcopo * Ebroicensi.

Exhibita nobis humilis Ioannis b clerici confessio patescit, quod cum in c puerili constitutus esset ætate, cum quibusdam coætaneis suis ludens, & inseguens unum ex illis, lapidem post eum, non animo quidem à lèndendi, sed timorem incurriendi projectit: qui licet ex projecto lapide percussus non fuerit, nec tactus; ad alium tamen lapidem corrueens, & caput offendens, tum propter c imperitiam medicantis, tum propter patris incuriam, qui ex tunc campestribus laboribus, & sudoribus ipsum exposuit, post quadraginta dierum spatium exspiravit. Quia verò dictus clericus ut mitigaretur f dolor patris defuncti, tanquam puer incisus ab amicis inductus, veniam super hoc g postulavit ab ipso, tu eum hac occasione à sacrorum ordinum susceptione repellis, quamquam idem defuncti pater in extremis laborans tibi, & Archidiacono tuo, nec non presbytero, cui suam aperuit conscientiam, confessus fuerit, & praefito firmaverit iuramento, nihil ipsum in morte filii sui, prout sibi plenè con fitterat